

Závěrečná zpráva ze studijního pobytu Akademický rok 2016 - 2017

Tato zpráva musí být předána Akademické informační agentuře Domu zahraniční spolupráce (DZS) po ukončení studijního pobytu. Zprávu, prosím, zašlete e-mailem na adresu aia@dzs.cz. Do předmětu e-mailu napište „Zpráva z pobytu“ + název příslušné země. Závěrečné zprávy, jejichž autoři souhlasili se zveřejněním, jsou k dispozici na internetové adrese http://www.dzs.cz/cz/akademicka-informacni-agentura/63_zpravy-ze-studijnich-pobytu/.

Osobní údaje

Jméno a příjmení studenta:	Martina Rozsypalová
E-mail:	
Domácí VŠ:	Univerzita Karlova
Domácí fakulta:	Pedagogická fakulta
Obor studia:	Pedagogika
Hostitelská země:	Polská republika
Hostitelská VŠ:	Uniwersytet Śląski, Cieszyn Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji
Délka pobytu:	5 měsíců (1.2.-30.6.2017)

Prosíme o vyjádření, zda hodláte zprávu poskytnout k uveřejnění a zda ji hodláte zveřejnit anonymně či nikoli. Zveřejnění jména a kontaktu může pomoci dalším uchazečům o studijní pobyt v zahraničí.

Souhlasím s uveřejněním této zprávy

na internetových stránkách DZS	☒ ano	☐ ne
Souhlasím s uvedením jména u mé zprávy	☒ ano	☐ ne
Souhlasím s uvedením e-mailové adresy u mé zprávy	☐ ano	☒ ne

Body pro sepsání Zprávy ze studijního pobytu

- **Zahraníční pobyt** (uveďte stručné informace o délce studijního pobytu, o univerzitě či pracovišti, kde jste stáž absolvovali, o Vaší činnosti spojené se studiem)
- **Před odjezdem** (informace o formalitách, které je třeba zajistit před odjezdem – viza, pojištění apod., doprava, spojení, ceny)
- **Ubytování, stravování, doprava** (druh ubytování, kvalita, způsob zajištění, cena, možnost využití studentské koleje, možnost stravování v menze)
- **Finance** (způsob výplaty stipendia, dostatečnost finančních prostředků, potřeba finanční zálohy ze soukromých zdrojů, nepředvídané náklady)
- **Volný čas** (využívání volného času, akce a služby pro studenty, přístup do univerzitních zařízení – do knihoven, k internetu apod., sportovní a kulturní příležitosti, tipy na výlety)
- **S jakými problémy jste se setkal(a) při přípravě cesty a během zahraničního studia**

- **Další komentáře a doporučení** (rady a tipy pro ostatní studenty)
- **Celkové hodnocení** (jaký přínos měla stáž pro Vaše studium, diplomový projekt, doktorskou práci, pro zlepšení jazykových znalostí apod.)
- **Odkaz na fotogalerii** (můžete připojit odkaz na Vaše osobní webové nebo facebookové fotoalbum, případně je možné zaslat několik fotografií v příloze e-mailu)

Text zprávy:

Zahraniční pobyt

Zahraniční pobyt na Uniwersytetu Śląskim, Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji v Cieszyně jsem absolvovala v termínu 1.2.-30.6.2017, stáž tedy trvala 5 měsíců. Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji byl původně samostatnou univerzitou, nyní je součástí Uniwersytetu Śląskiego v Katowicach, je jeho jakýmsi detašovaným pracovištěm, samostatnou fakultou. Sídlí ve staré budově na ul. Bielske v Cieszyně, která mi osobně byla velmi sympatická svým univerzitním duchem. Necelých 6000 studentů zde studuje všeobecnou pedagogiku, školní pedagogiku a předškolní výchovu, filozoficko-společenskou edukaci, náboženskou edukaci, společensko-kulturní animaci, sociálně-pečovatelskou a výchovnou práci, etnologii. Kolegové, s nimiž jsem v kontaktu už delší dobu, jsou odborníci na svém místě, o čemž svědčí mimo jiné např. to, že Ewa Ogrodzka-Mazur, která byla garantkou mé stáže, se v době jejího konání stala profesorkou.

V průběhu pobytu jsem se zúčastnila III. Międzynarodowej Konferencji Naukowej "Inny w moich oczach, Ja w oczach Innego", kde jsem vystoupila s příspěvkem *Interkulturní gramotnost z pohledu dimenzí gramotnosti*. Tento příspěvek se stal základem pro publikační výstup, na kterém ještě nyní pracuji. Hlavním předmětem stáže totiž byla práce na výzkumu v rámci mé disertační práce. Kolegům jsem prezentovala svůj návrh výzkumného projektu, který jsme pak v průběhu stáže při společných diskusích upravovali. Výslednou podobu projektu jsem pak prezentovala na Seminariu Wydziałowem, fakultním semináři, kde se setkali všichni výzkumníci z fakulty a představovali své výzkumy v různých fázích realizace. Součástí semináře byla také podnětná diskuse, kdy zpětná vazba a připomínky byly předávány ve velmi neformálním a přátelském, podporujícím duchu. Projekt jsem připravovala s oporou v materiálech hlavně v polském jazyce, který mi kolegové poskytli – jednalo se zejména o jejich vlastní kolektivní publikace a sborníky, některé ze zdrojů byly také v angličtině (knihovnu jsem v průběhu pobytu neměla možnost využít, ačkoli jsem o to měla zájem). V průběhu společné práce se pak ukázaly možnosti další výzkumné spolupráce, které budeme, jak doufám, v nastíněných projektech v budoucnu dále rozvíjet. Během pobytu jsem měla možnost se účastnit porad i neformálních posezení a věřím, že se tato stala základem dlouhodobějších nejen profesních, ale i ryze přátelských vztahů.

Před odjezdem

Pro pobyt v Polské republice jsem nezajišťovala víza. Vzhledem k tomu, že jsem přes hranice přejížděla autem, jsem s sebou nevozila pas, ale jen občanský průkaz. Kontrola na hranicích se ale za celou dobu nekonala. Zdravotní připojištění, které jsem sjednávala přes Všeobecnou zdravotní pojišťovnu, mě při nejnižších limitech krytí stálo něco málo přes 2000,- Kč.

Ubytování, stravování, doprava

Co se týká ubytování a dopravy, byla jsem ve specifické situaci, protože bydlím v Ostravě, která je od Cieszyna vzdálena asi 45 minut jízdy autem. Bydlela jsem tak stále doma a na pracoviště v Polsku jsem dojížděla. Finance získané stipendiem jsem tedy spíše projezdila, ubytování proto nemohu posoudit. Co se týká cen potravin, jsou v Cieszyně zhruba srovnatelné s našimi cenami, v některých obchodech a restauracích přijmou i české koruny, v univerzitní kavárně, která je součástí kampusu, je ale potřeba mít připravenou hotovost ve zlotých (PZL). Často jsem nakupovala v supermarketu (mezinárodní řetězec), který je naproti kampusu, při přepočtu plateb kartou vycházely ceny malinko vyšší než u nás, ovšem kvalita potravin, čistota a celkově přístup hovoří jednoznačně pro Polsko. Univerzitní menzu jsem navštívila v rámci konference, je rovněž, stejně jako kolej, součástí kampusu, jen sídlí v novější budově. Jídlo bylo vynikající, připravují také vegetariánské pokrmy; co se týče cen, byly v přepočtu zhruba o polovinu vyšší než jídlo v českých menzách. Neměla jsem vystavenou studentskou kartu, nicméně přes Eduroam bylo možné neomezeně využívat univerzitní internet přes wi-fi.

Finance

Stipendium jsem od MŠMT ČR dostala na účet vyplaceno v plné výši jednorázově na začátku stáže. Pokrylo bez problémů náklady na zdravotní pojištění, dopravu autem (45 km tam a zpět) a jídlo. Žádné neočekávané situace jsem v tomto směru řešit nemusela.

Volný čas

Typicky studentský život mi zůstal utajen, protože jsem na fakultě byla spíše v roli kolegyně než studentky. Proto jsem volný čas trávila více s vyučujícími, kteří mě prováděli městem. Cieszyn na polské straně je mosty přes řeku Olši/Olzu spojen s Českým Těšínem na straně druhé, pohyb pěšky je bezproblémový do kterékoli části. Poláci zde velmi dobře rozumí česky, jen odpovídají v polštině – pro ty, kteří tento jazyk neznají, to může být docela překvapení, protože obyvatelé Cieszyna česky mluvit nechtějí. Přesto doporučuji v polské části města kavárničky, za návštěvu stojí Horní náměstí, Zámecký vrch a Piastovská věž, krásné jsou procházky kolem Olzy a parky Adama Sikory a Pod Walkou, které nabízejí volnočasové vyžití na čerstvém vzduchu. Poláci jsou velmi křesťansky založení, proto doporučuji návštěvu kostelů. Dobrý přehled o památkách a životě ve městě nabízí web www.cieszyn.pl, kde jsou velmi dobře zpracované stránky i v českém jazyce.

S jakými problémy jste se setkal(a) při přípravě cesty a během zahraničního studia

Stáž probíhala bez větších komplikací. Kolegové mají ke studentům často až rodičovský vztah, takže je na fakultě velmi rodinná a přátelská atmosféra. Při přípravě programu stáže však doporučuji se dopředu informovat na přítomnost akademiků na pracovišti, účastní se mnoha zahraničních a výzkumných aktivit. Často se mi stávalo, že jsem je delší dobu osobně nezastihla a musela jsem pak upravovat program stáže.

Další komentáře a doporučení

Výhodou a zároveň nevýhodou je to, že vyučující rozumí mluvené i psané češtině. Výhodou je to ve chvílích, kdy píšete email (polský spřežkový pravopis a slovosled jsou

od češtiny dost odlišné), nicméně člověka nic příliš nenutí na pracovišti polsky mluvit. Přesto doporučuji těm, kdo polsky nerozumějí, aby aspoň trochu před pobytem navykali své uši na tento jazyk (viz výše), určitě se hodí znalost základních frází. Hodně jsem sledovala pořady a filmy na polských televizních kanálech (jejich specifický dabing je legendární), proto vřele doporučuji toto jako jazykovou přípravu. Moje zkušenost je taková, že čím blíže česko-polským hranicím člověk žije, tím spíše se domluví (toto platí pro obě strany, Poláci z Katowic už česky moc nerozumí), polština se ale dá naposlouchat.

Celkové hodnocení

Ačkoli se mé jazykové znalosti v průběhu pobytu příliš nezlepšily, pro projekt mé disertační práce měla stáž přínos jednoznačně pozitivní – výzkum dostal ucelenější podobu a jasnější kontury, pracuje se na jeho konkrétní organizaci. Cieszyn – Český Těšín jsou z hlediska multikulturality velmi zajímavé. Přestože jsem v průběhu stáže nepořizovala žádné fotografie, uvědomila jsem si, jak mnoho máme s Poláky společného a zároveň jak moc se lišíme, stačí přejít hranici a jste „v jiném světě“ reálně i mentálně. Pro mě osobně bylo „přepínání“ mezi těmito „světy“ někdy hodně náročné. Jsem ale ráda, že jsem si mohla takto organizovaný pobyt zažít, a všem podobnou zkušenost vřele doporučuji, stejně jako Cieszyn – krásné město s milými lidmi a výbornou fakultou (Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji – WEiNoE).

Děkuji AIA a MŠMT ČR, že mi pobyt umožnily.